

315327 Кремунчуг 27
вул. Паші Ангеліної дом №19
Орлова О.П.

В газеті «Сільські вісті» за 9/XII 1988 року я прочитала статтю «33-й: голод». Мій адрес м. Кремунчук, вул. Паші Ангеліної дом №19 Орлова Ольга Петровна.

Я народилася в 1919 році і все добре пам'ятаю, який був страшний голод. Село в я кому я жила, було ще молоде, тільки побудоване. Називалось Лип'янка Карлівського р-ну Полтавської області. В нашій селі уже був організований колгосп. Но колгоспникам майже нічого не давали (200-150 гр на трудовень зерна).

Огороди в нашому селі, у господарів, складались 0,80 га землі. На огородах садили огородину і сіяли жито, яке було більш вибагливим до кліматичних умов в літній і зимовий періоди, від пшениці.

Уже посіяли озимену (осінню 1932 р.) на колгоспних полях і огородах. Незнаю хто організував комісію (яку люди називали красна мітла) яка пішла по селу і вимітала все, що було в господарів (зерно, муку крупу, жири і другі продукти)

З зими 1932 року на 1933 рік начався голод. Люди брали свої речі, що в кого було і їхали в Росію, де за них вимінювали, які небудь харчі. Та цього було мало.

Все, що було в господарствах поїли. На весні став дуже великий голод. Вимерали цілі сім'ї. пухли люди, ледве передвигались.

Почалися в колгоспі польові роботи, люди не ішли, а лізли на роботу (дорослі і діти)

Погода була така: щоденно лили дощі. Було дуже мокро, сильно росли бур'яни, які покривали всходи цукрових буряків і других культур. На полі варили галушки, яких давали по три величеньких галушок, та до їх юшки.

У нас була сім'я: батько, мати і четверо дітей. Я була сама старша. Батько хворів (желудком). Ми з своєї порції відривали по одній галушці баткові і малому брату. На роботу ходила мама і три її дочки. Батько помер. Коли настала весна, стала відростати трава: кропива, щавель, лобода, кульбаба, шпоріш.

Люди ходили до скирд гречаної соломи, з якої вибирали полову, яку сушили, товкли на муку, змішували з травами (указаними вище) пекли коржі і їли.

Так було до того часу, коли стало зерно наливатися. Воно було ще в молочній стиглості, в вже мняли і їли. Були такі люди, що об'їдались жита зерна і умирали.

Стали поспівати вишні. Коли люди стали їсти жито і ягоди, стали відтухати і поробились худі, шкіра відвисала.

Коли настало літо, люди стали набирати людський вигляд.

Залишилось багато пустих хат, які позаростали бур'янами, пообвалювались стіни, бо вони були глиняні, а ішли дощі.

Боязко і жалко було дивитися на село.

І далі люди жили бідно. В колгоспі хліба давали мало, а податки були великі: м'яса по 40 кг на двір (не дивлячись чи є яка худоба в дворі), яйця, картопля, яблука і другі культури, а так-же великі грошові податки.

За другі села не можу написати, бо я там не була.

14/12-1988 р.

(підпис)